

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

2017

Ludmila Šínová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

ELECTROSWING A KAPELY NA SOUČASNÉ

ELECTROSWINGOVÉ SCÉNĚ

Bakalářská práce

Ludmila Šínová

Specializace v pedagogice

Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Kuhn, Ph.D.

Plzeň, 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů.

Plzeň, 28. června 2017

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat mé rodině a příteli za podporu a vytvoření zázemí pro tvůrčí činnost.

Dále děkuji vedoucímu práce doc. Mgr. Tomáši Kuhnovi, Ph.D. za jeho trpělivost, ochotu a rady při zpracování tématu.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat také Michalovi Rolčíkovi, Žofii Dařbujánové a Janu Drábkovi za poskytnuté rozhovory a vysvětlení některých nejasností.

Obsah

Úvod.....	3
Zdroje.....	4
1. HISTORICKÝ VÝVOJ HUDEBNÍHO STYLU ELECTROSWING	6
1.1 Vývoj jazzu	6
1.1.1 Pochodový jazz	8
1.1.2 Chicagský jazz	9
1.1.3 New York, Kansas City.....	11
1.1.4 Raný swing.....	11
1.1.5 Swing.....	12
1.2 Elektronická hudba	14
1.2.1 Hudební nástroje	15
1.3 Propojení „retra s moderním“ aneb vznik electroswingu	16
2. ELECTROSWING V SOUČASNÉ DOBĚ	18
2.1 Hudební charakteristika.....	18
2.2 Tanec a odívání	19
2.3 Festivaly	21
2.4 Rádia	22
3. ZAHRANIČNÍ DJ's A KAPELY NA SOUČASNÉ SVĚTOVÉ ELECTROSWINGOVÉ SCÉNĚ.....	23
3.1 Parov Stelar (* 1974)	23
3.2 Justin Fidèle	24
3.3 Jamie Berry (* 1987).....	24
3.4 The Correspondents	25
3.5 Swing Republic.....	25
3.6 Caravan Palace.....	26
3.7 Electric Swing Circus	27
3.8 Swingrowers	28
3.9 Yolanda Be Cool	28
4. ČESKÉ ELECTROSWINGOVÉ PROSTŘEDÍ.....	30
4.1 Mydy Rabycad.....	30
4.1.2 Rozhovor	31
Závěr	35
Resumé	37

Summary.....	37
Seznam použitých zdrojů	38
Seznam příloh	41

Úvod

Tématem předložené bakalářské práce je poměrně mladý hudební žánr s názvem electroswing, který patří mezi styly elektronické hudby, a zejména v posledních několika málo letech se v evropském prostředí stává stále populárnější především mezi mladými lidmi. Jak je z názvu zřejmé, electroswing spojuje typické charakteristiky elektronické hudby se swingovými prvky. Se swingem ho pojí i podobné vnímání mezi posluchači a zaměření na obdobné sociální skupiny.

K volbě electroswingu jako tématu mé práce mě vedlo hned několik skutečností. Původně jsem měla ryze osobní motivy, protože se mi tento druh hudby velmi líbí, a zpracování ve formě bakalářské práce by mi umožnilo získání i teoretických znalostí, což by mi pomohlo styl hlouběji pochopit, a díky tomu i správně využívat při dalších uměleckých aktivitách. Mám ráda jak elektronickou hudbu, tak klasické nonartificiální žánry, jako jsou například jazz, swing, rock&roll apod. Právě spojení těchto dvou oblastí electroswing nabízí. Oslovuje mě svojí rytmičností a tanečností.

Velmi brzy byla osobní motivace doplněna i potřebou podrobněji zpracovat electroswing jako žánr s vývojem a zákonitostmi, které bych ráda představila českému prostředí. Vedlo mne k tomu zjištění, že electroswing jménem zná jen poměrně malá skupina hudebních fanoušků, což jsem si ověřila na vzorku svých přátel a jejich známých. Toto tvrzení podporují rovněž ohlasy v médiích a na sociálních sítích ve skupinách věnovaných hudbě. Stejně zkoumání však ukázalo, že ač jen málokdo zná název electroswingu, mnozí s ním při různých příležitostech přišli do styku a byli následně překvapeni, že konkrétní skladby patří zrovna k tomuto žánru. V souvislosti s přípravou bakalářské práce jsem také dospěla k poznání, že ani v teoretické oblasti není situace výrazně lepší. Odborných prací, které se zabývají electroswingem, se v českém prostředí nevyskytuje mnoho, respektive až na několik obecných shrnutí neexistuje nic podstatného. V mezinárodním prostředí (v pro mě dostupných jazycích – tedy v angličtině a španělštině) je k dispozici jen několik skutečně relevantních titulů.

Cílem této práce tak je nejen představení electroswingu jako hudebního stylu, tedy jeho hudebních charakteristik, technik a motivů, ale také poskytnutí českému prostředí

kompletního (byť nutně omezeného) přehledu o vzniku a vývoji žánru, jeho předchůdcích, společenském zakotvení a dalších znacích spojených s životním stylem vyznavačů a tvůrců tohoto hudebního stylu. Budu se tedy věnovat i celé kultuře electroswingu, např. módě nebo tanečním stylům. Budu se snažit o představení celé komplexní struktury, jež se kolem hudebního žánru vytvořila. Dále chci čtenáře seznámit s nejvýznačnějšími kapelami a aktivními umělci, již tento hudební žánr praktikují. Práce je tedy určena všem, kteří by se o tomto stylu chtěli dozvědět více. Měla by představovat základní seznámení se stylem v českém jazyce, poukázat na jeho hlavní znaky a na tvorbu v mezinárodním i českém měřítku. Práce by se neměla věnovat jen tvůrcům, ale i fanouškům. Domnívám se však, že takové teoretické shrnutí by nepřineslo úplný a dostatečný obraz. Výklad jsem proto spojila s praktickými informacemi o fungování současné electroswingové hudební scény v České republice. Rozhodla jsem se toto téma přiblížit pomocí rozhovoru s českou electroswingovou kapelou Mydy Rabycad. Rozhovor se bude týkat vzniku a začátků kapely, jejich zkušeností, propojení s fanouškovskou základnou a srovnání jejich působení v ČR a v zahraničí.

V souladu s výše popsaným bude práce rozdělena do čtyř hlavních částí. V první z nich se zaměřím na hudební směry, které electroswingu předcházely a inspirovaly jeho vznik. V následující části se budu věnovat charakteristice electroswingu jako takového, celkovému pojetí electroswingové kultury a šíření stylu od jeho počátku. Třetí část věnuji fungování žánru v zahraničí, jeho významným osobnostem a skupinám. Ve čtvrté části se budu zabývat českým electroswingovým prostředím.

Zdroje

Jak už bylo řečeno výše, téma electroswingu jako celek doposud nebylo v českém jazyce zpracováno, a proto jsem při psaní této práce používala materiály převážně v anglickém jazyce, které jsou dostupné na internetu.

Z česky psaných prací se jako velmi přínosný zdroj informací ukázaly *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*, které zpracoval Tomáš

Kuhn.¹ Tato publikace mi poskytla přehled o vzniku a vývoji jazzové a swingové hudby, o charakteristických rysech těchto hudebních stylů i o historickém kontextu doby.

K úplnému pochopení jazzové hudby mi pomohla práce Ivana Poledňáka *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu a První audiodějiny klasického jazzu*, které jsou dostupné ve webovém archivu *Českého rozhlasu Vltava*.² Velice přínosnou shledávám rovněž bakalářskou práci Martina Šloufa s názvem *Elektronická hudba v Čechách*, jež mi umožnila lépe pochopit tento hudební žánr.³

Klíčový význam pro mě měly závěrečné práce Chrise Inglise nazvané *THE RISE OF ELECTRO SWING: WHY THE SOUNDS OF THE '30S AND '40S ARE RE-EMERGING IN POPULAR MUSIC* a *Sampling the Swing Era: The Role and Function Vintage Music Plays Within the Genre of Electro Swing*.⁴ Z těchto studií jsem čerpala nejvíce informací vztahujících se k vývoji electroswingové hudby. Jako cenný zdroj informací mi rovněž posloužily webové stránky a facebookové profily jednotlivých kapel, o kterých se ve své práci zmiňuji.⁵ Řada článků o electroswingu byla publikována pouze v elektronické podobě, proto jsem často čerpala z internetových zdrojů. Podrobný vhled do české electroswingové scény mi umožnily rozhovory, které mi poskytl producent Michal Rolčík a členové electroswingové kapely Mydy Rabycad Žofie Dařbujánová a Jan Drábek.

¹ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

² První audiodějiny klasického jazzu. *Český rozhlas Vltava* [online]. Jazzofon, 2014 [cit. 2017-05-20]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasickeho-jazzu-5010120>

³ INGLIS, Chris. *THE RISE OF ELECTRO SWING: WHY THE SOUNDS OF THE '30S AND '40S ARE RE-EMERGING IN POPULAR MUSIC*. 2014. De Montfort University.

⁴ INGLIS, Chris. *Sampling the Swing Era: The Role and Function Vintage Music Plays Within the Genre of Electro Swing*. The university of Sheffield.

⁵ Caravan Palace. *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/CaravanPalace>

Correspondents (Live): Lazy Habits. *RA: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.residentadvisor.net/event.aspx?850219>

Swingrowers: biography. *Last.fm* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.last.fm/music/Swingrowers/+wiki>

1. HISTORICKÝ VÝVOJ HUDEBNÍHO STYLU

ELECTROSWING

Množství hudebních žánrů existujících ve světě je takřka bezbřehé a také značně dynamické. Jednotlivé žánry vznikají a zanikají, respektive upadají do zapomnění, aby byly po čase znovu oživeny, vzájemně se prolínají a dávají vzniknout novým, které jsou buď evolucí stávajících, nebo představují jejich kombinaci. Obvyklý býval právě první model, kdy se z jednoho žánru vyvinul jiný, o pár let později inspirující zase další. Postupem času se začalo praktikovat kombinování dvou (nebo více) již vzniklých stylů dohromady s cílem vytvořit něco povědomého, a tudíž osvědčeného, avšak zároveň svým způsobem odlišného a nového, co by umožnilo hudebníkům projevit intuici a dalo svobodu autorské fantazii. Tento způsob tvorby je charakteristický zejména pro hudební styly vzniklé ve 20. a 21. století. Jedním z typických příkladů tohoto postupu je rovněž electroswing, žánr, který mísí hudební styly 30. a 40. let 20. století se současnou elektronickou hudbou a který se v posledních letech dostává čím dál tím víc do podvědomí posluchačů. Aby bylo možné electroswing pochopit, je potřeba se nejprve podrobněji zaměřit na žánry, z nichž se vyvinul, tedy na jazz a swing.

1.1 Vývoj jazzu⁶

Kořeny jazzové hudby sahají až do 17. století, kdy byli do Ameriky dovezeni první černošští otroci ze západní Afriky. Společně s nimi se do Nového světa dostala také jejich kultura, která v pozdější době zásadním způsobem ovlivnila americkou společnost a přispěla k obohacení kulturního prostředí o specifické prvky. Zacházení s černošskými otroky bylo velmi kruté a nelidské, značná část otroků nepřežila převoz z Afriky. Jejich rodiny byly násilně rozdělovány a jejich kultura potlačována. Měli dokonce zakázáno mluvit kmenovými jazyky, zpívat a bubnovat. Povolen byl pouze zpěv při práci, který udržoval stálý rytmus pracovní činnosti a zvyšoval tak výkon. Tímto způsobem vznikaly pracovní

⁶ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

písně, tzv. work songy, které byly založeny na principu pentatoniky, „odpovídaček“ a improvizace a které odrážely všechny těžkosti života černošských otroků, přičemž jim poskytovaly možnost, jak si mohli alespoň trochu ulevit.

Ke zrodu a formování samotného jazzu došlo až na přelomu 19. a 20. století ve Spojených státech amerických. V této době vyvrcholilo prolínání černošské hudební kultury, tzv. afroamerické hudby, a dobové americké populární hudby, jež byla součástí bělošské hudební kultury. Mezi hlavní rysy a nosné pilíře jazzu patří improvizace, která se pojí s metroritmickou pulzací a beatovým principem. Dalšími znaky jsou například používání blue tónů synkop nebo feeling (černošské cítění, cit pro rytmičnost jazzu). Mezi typické hudební jazzové nástroje patří žesťové nástroje, trubka, saxofon, pozoun, klavír, kytara, kontrabas či bicí. Každá etapa jazzu má své specifické rysy, pro všechny je ale společná improvizace a typický rytmus.⁷

Jazzovou tvorbu rozdělujeme na dvě hlavní etapy:

1. tradiční jazz – ragtime, který je předstupněm jazzu, pochodový jazz, chicagský jazz, raný swing a swing
2. moderní jazz – be bop, cool jazz, 3. proud, west coast jazz, hard bop, soul jazz, free jazz, jazz rock a současný jazz

Vzhledem k rozmanitosti stylů jazzové hudby se zaměříme pouze na vývoj tradičního jazzu, z něhož se později vyvinul swing.

⁷ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

1.1.1 Pochodový jazz⁸

Pochodový jazz se poprvé objevil v přístavním městě New Orleans ve státě Louisiana, který byl až do roku 1803 francouzskou kolonií. Mísily se zde kulturní zvyky Španělů, Francouzů, Italů a dalších národů. Kromě těchto etnik zde žili rovněž tzv. kreolové, míšenci černochoů a románských národů, kteří se vyznačovali tolerantnějším přístupem k rasové otázce. Navzdory svému původu nebyli nepovažováni za černochoy, a tudíž mohli na společenském žebříčku zaujímat i poměrně vysoké postavení. Někteří z nich se řadili dokonce i mezi majitele plantáží nebo bohaté řemeslníky, což v anglických koloniích, ze kterých vznikly USA, nebylo v takové míře možné. Není tedy nijak překvapující, že právě v oblasti New Orleans byla černošská kultura nahlížena ze zcela jiné perspektivy než ve státech položených severněji. Byla součástí běžného života, lidé se s ní běžně setkávali, bělošská a černošská populace nebyla tak striktně oddělena jako např. v Georgii nebo Virginii. Navíc ani bělošská kultura nebyla v této oblasti nijak jednolitá, naopak v sobě mísila různé zdroje. Díky křížení všech výše zmíněných kultur a navazování na tradice afroamerického černošského folkloru vznikla koncem 19. století na tomto území raná forma jazzu, tzv. pochodový jazz (marching jazz), druh kreolské a černošské hudby, jehož rytmiku a pochodový charakter ovlivnila silná tradice evropské dechové hudby, která byla pro dané prostředí typická. Románskému charakteru tamního obyvatelstva byly vlastní pouliční slavnosti, karnevaly, náboženské svátky doprovázené hudbou apod. Právě v New Orleans proto vznikaly černošské kapely, jejichž inspirace pramenila z promenádních dechových orchestrů. Hudebníci se snažili napodobit svými nástroji zpěv, který znali z kostelů, a proto se v jazzové hudbě nachází typická vibrata a rozechvělé tóny. Charakteristický je i trojhlas melodických nástrojů – klarinetu, trubky, trombónu. Protipól je tvořen rytmickými nástroji, a to například klavírem, bicími nástroji, kontrabasem, banjem aj. Vícehlasy vznikaly spíše náhodou než záměrem. Muzikanti improvizovali, nedrželi se notových partitur, vše probíhalo z okamžitého popudu a jako výsledek fantazie a bezprostřední inspirace.

⁸ První audiodějiny klasického jazzu. *Český rozhlas Vltava* [online]. Jazzofon, 2014 [cit. 2017-05-20]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasického-jazzu-5010120>
KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.
POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

Černošské kapely hrály nejen na slavnostech, karnevalech a pohřbech, ale byly využívány též pro propagaci různých uměleckých představení nebo dokonce jako součást reklamních kampaní obchodních společností. Jazzoví černošští muzikanti si také často přivydělávali hraním v barech a nevěstincích. Ačkoliv tyto podniky přispívaly k prosperitě New Orleans, u obyvatel vzbuzovaly pohoršení. Proto radní Sidney Storey navrhl, aby v části města, kde se nacházelo nejvíce barů a nevěstinců, byla vytvořena speciální čtvrť, v níž by sice byla prostituce povolena, ale zároveň by mohla být lépe regulována a kontrolována. Podle radního se čtvrť velmi brzy začalo přezdívat Storyville. Právě tato oblast se stala střediskem jazzové hudby. Storyville existovala do roku 1917, kdy byla úředně zavřena kvůli vstupu USA do 1. světové války a prohlášení New Orleansu za válečný přístav. Centrum jazzové hudby se poté přesunulo více na sever – do Chicaga, New Yorku a Kansas City, kde v té době existovaly významnější černošské populace.

Mezi představitele raného jazzu řadíme například kornetistu Buddyho Boldena, trumpetistu Bunka Johnsona, pianistu Jelly Roll Mortona. Patří sem také dixielandová kapela Original Dixieland Jazz Band a trumpetisté King Joseph Oliver, který byl proslulý svým silným dechem a hudebními schopnostmi (proto si vysloužil titul „King“), a Louis Armstrong. Dva posledně zmínění hudebníci se však proslavili až o něco později.

1.1.2 Chicagský jazz⁹

Ve 20. letech 20. století se centrem jazzové hudby stalo město Chicago, které bylo v tu dobu druhým největším městem USA. Jelikož zde panovala větší rasová tolerance, černošští muzikanti zde našli daleko lepší podmínky pro život i uměleckou tvorbu. Chicagský jazz je považován za rozvinutou variantu neworleanského (pochodového) jazzu a dá se říci, že se jedná o předstupeň éry swingu. Velice úspěšně se zde prosadila řada hudebníků, kteří do Chicaga přišli na přelomu prvního a druhého desetiletí 20. století zejména z New Orleans. Jednalo se jak o jednotlivce, tak o kapely různé barvy pleti.

⁹ První audiodějiny klasického jazzu. *Český rozhlas Vltava* [online]. Jazzofon, 2014 [cit. 2017-05-20]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasického-jazzu-5010120>
KUHŇ, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.
POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

Chicago jim poskytlo nejenom vřelé publikum, ale také řadu vynikajících hudebníků, kteří této „nové“ muzice dočista propadli. Proto se o této éře mluví jako o tzv. jazz age neboli jazzovém věku. Bílí hudebníci navštěvovali hudební kluby a bary, kde se jazz hrál, a sami se tento styl hry pokoušeli napodobit. Jejich hudební umění však nebylo srovnatelné s černošskou úrovní jazzu. Hlavním cílem bělošských jazzmanů byla provokace okolí. Velkou inspiraci pro ně představovali černošští kolegové jako například King Joseph Oliver, který s sebou do Chicaga přivezl ještě nepříliš známého Louise Armstronga. Mezi další významné umělce této etapy patří například zpěvačka Bessie Smithová nebo výborný bělošský trumpetista Bix Biederbecke, který je spolu s Louistem Armstrongem považován za jednoho z nejvýraznějších jazzových sólistů této doby.

Pokud bychom měli provést hudební charakteristiku chicagského jazzu, došlo k poměrně podstatným změnám. Kolektivní hra se střídala se sólovými výstupy, přestal být kladen důraz na improvizaci a skladby začaly být aranžovány. V hudebním projevu se hudebníci snažili dosáhnout „falešného“ a „chraplavého“ zvuku, a to jak v instrumentální, tak vokální podobě. Obměnou prošly i hudební nástroje. V orchestru se začal uplatňovat saxofon, kytaru nahradilo banjo a tubu kontrabas.

Jazz zažil největší rozkvět v poválečné době. Mladí lidé, kteří zažili válku a byli jí znechucení, se chtěli opět bavit a užívat si života. Jazz se stal módní vlnou a symbolem zábavy, kterou si nelze představit bez tance. Právě v této době vznikly nové tance, jako jsou foxtrot, slowfox, shimmy atd. Populární byly orchestry Paula Whitemana a Johna Goldketta, které propojovaly jazzové prvky s dobovou tradičnější bělošskou taneční hudbou, čímž se začal prosazovat styl zvaný hot dance music. Nejpopulárnější orchestry představovaly velká uskupení skládající se až z 50 hudebníků. Z jazzu se tedy vytratily jeho charakteristické rysy jako například improvizace.

1.1.3 New York, Kansas City¹⁰

V letech 1926–1929 byl centrem jazzu New York. Město prodělalo technický pokrok, došlo k rozvoji dopravy i k významným společenským změnám. Kromě nově vznikajících gramofonových společností se rychle rozvíjely také taneční podniky a revuální divadla ve známé ulici Broadway. Centrem jazzové kultury se ovšem stal černošský Harlem, nově vzniklé ghetto, v němž žilo na 300 000 černochů, kteří tak částečně unikli projevům rasové diskriminace. Harlem měl také svá divadla, kluby a tančírny, v nichž vystupovala řada černošských hvězd, a proto příliš nepřekvapí, že byl přitažlivým pro umělce z celé Ameriky. Vznikl zde i klavírní jazzový styl „stride piano“, který vychází z ragtimu. Větší podíl v něm zabírá improvizace a navíc dochází k uvolnění pravé ruky.

V této době se z Chicaga do New Yorku přestěhoval i Louis Armstrong s kapelou Hot Five, která je dodnes považována za to nejlepší, co jazz světu dal. Po vypuknutí velké hospodářské krize došlo rovněž k úpadku hudební produkce a tím i k poklesu zájmu posluchačů.

Jazzovým centrem bylo i město Kansas City, kde se jazzová kultura udržela i v době, kdy řada jazzových hudebníků jiných měst měla problémy. V místních klubech se objevil nový vokální styl nazývaný shouters (křiklouni). Mezi jeho nejznámější interprety patří Big Joe Turner, Jimmy Rushing a Joe Williams. Mimo jiné zde vzniká i nový klavírní styl zvaný boogie – woogie, který vychází z kytarového podání blues.

1.1.4 Raný swing

Raný swing se formoval v různých částech Ameriky. Čerpal jak z umělecké tvorby v Kansas City, tak v New Yorku. Kromě klasického jazzu se zde prosadil také tzv. symfonický jazz,

¹⁰ První audiodějiny klasického jazzu. *Český rozhlas Vltava* [online]. Jazzofon, 2014 [cit. 2017-05-20]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasickeho-jazzu-5010120>

KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

SCARUFFI, Piero. *A History of Jazz Music 1900-2000*. P. Scaruffi, 2007. ISBN 978-0-9765531-3-7.

jehož nejvýznamnějšími představiteli jsou orchestry Paula Whitemana, Johna Goldketta a Jacka Hyltona.

1.1.5 Swing¹¹

Swing vznikl v New Yorku někdy na počátku 30. let 20. století. Na vrchol se dostal zhruba v polovině 30. let. Oblibu si získal převážně kvůli svému zábavnému charakteru.

Dalším důvodem, proč se swing stal tak populárním, byla samotná doba, v níž vznikal. Po překonání nejtěžších let velké hospodářské krize byli lidé přesvědčeni, že se blýská na lepší časy. Už jen volba Franklina D. Roosevelta prezidentem Spojených států amerických přinesla obrovský nárůst optimismu ve veřejném mínění. Tento obecný pocit optimistického očekávání budoucnosti odráží i povaha swingové hudby. Transformace jazzové hudby ve swing se tak ukázala jako velmi přirozená.

Swing je označován jako taneční forma a jakási komercializace jazzu. Toto rčení potvrzuje samotný název swing, který v překladu znamená houpat se/kolébat se nebo švih/otáčení.

Postupně swing začal ovlivňovat i jiné umělecké formy – například tanec. Zdálo se, že mnoho tanečních stylů vzniklo speciálně k doprovodu swingové hudby, například tanec shag, charleston a ještě známější "lindy hop". Ve skutečnosti se v této době objevila nová generace tanečníků, jejichž taneční styl se spojil se swingovou hudbou. Jednou z takových tanečnic byla například Marion Evelyn Edwards. Lindy Hop byl první typ tance, který se naučila. V roce 1936 se připojila k tanečnímu souboru "Number One Chorus", jenž vystupoval s mnoha swingovými skupinami i sólisty, například s Dukem Ellingtonem, Cabem Callowayem, Countem Basie a Jimmiem Luncefordem.

¹¹ První audiodějiny klasického jazzu. *Český rozhlas Vltava* [online]. Jazzofon, 2014 [cit. 2017-05-20]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasického-jazzu-5010120>
KUHŇ, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.
POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.
SCARUFFI, Piero. *A History of Jazz Music 1900-2000*. P. Scaruffi, 2007. ISBN 978-0-9765531-3-7.
INGLIS, Chris. *THE RISE OF ELECTRO SWING: WHY THE SOUNDS OF THE '30S AND '40S ARE RE-EMERGING IN POPULAR MUSIC*. 2014. De Montfort University.

Symbolem swingu se staly tzv. big bandy. Jedná se o daleko větší uskupení, než doposud bylo zvykem. Došlo k rozšíření celkového obsazení melodické sekce – nejdříve na čtyři saxofony a tři trubky s trombónem, později, v období vrcholného swingu, na pět saxofonů a pět trubek s trombónem.

Orchestr byl doplněn o sólové výstupy zpěváků a dirigenta. Kladl se důraz na aranžování skladeb a na prolínání jednotlivých hudebních nástrojů. Improvizované hraní tedy zaniklo. Místo trojzvuků byly tvořeny čtyřzvuky a pětizvuky, saxofon se střídal s klarinetem, dbalo se na virtuózní ráz sólových výstupů a hojně se využívala technika riffů.¹² Typický pro swing je také odpichový charakter v rytmicí – tzv. švih/houpání.

Stejně jako jazz i swing se na počátcích svého rozkvětu dělí na dva základní směry. Prvním je hot jazz, jenž se snaží si uchovat jazzový charakter. Tento směr byl většinou bližší orchestrům s černošským obsazením hudebníků. Jako příklad lze uvést orchestry Duka Ellingtona a Counta Basieho. Druhý proud se nazýval sweet jazz. S pravým jazzem toho má ovšem společného jen velmi málo. Jednalo se o konejšivou taneční hudbu podbarvenou smyčci, která měla virtuózní charakter. Sweet jazz navázal na tzv. symfonický jazz. Tento druh jazzu reprezentují orchestry, v jejichž repertoáru převládaly především dobové hity. Mezi hlavní představitele řadíme orchestry Bennyho Goodmana a Glenna Millera.

Důležitou roli pro šíření swingu sehrál v této době rozhlas a rozkvět rozhlasových přijímačů. Vysílaly se přímé přenosy z tanečních sálů, kde se swing hrál, což vedlo k nárůstu jeho popularity.

V 50. letech byl swing chápán spíše jako součást populární hudby.

¹² Riff je melodicko-rytmická krátká dvou- až čtyřtaktová figura, obvykle zharmonizovaná do tříhlasu, která se neustále opakuje, maximálně může být během skladby transponována pomocí sekvence. Důsledným uplatněním riffové techniky vzniká motorické napětí.

1.2 Elektronická hudba

Stejně jako hudba jazzového okruhu má i elektronická hudba mnoho žánrů a podžánrů. Nás teď bude zajímat styl, který je jedním z hlavních stavebních kamenů elektronické hudby a nese název electro.

„Electro spadá do kategorie post disco stylů, které se rozvíjely začátkem 80. let. Základem electra jsou funkové, syntetické zvuky (nejpopulárnějším syntetizátorem byl Rolan TR-808) a nově vznikající hip-hopové prvky.“ Martin Šlouf¹³

Ačkoliv tento hudební žánr vznikl jako „hybrid“, stal se impulzem pro vznik různých dalších elektronických stylů – například hip-hop. Rap a techniku scratchování přesunul z undergroundu do mainstreamu. Také se stal hudební součástí generace breakdancerů a zpopularizoval používání bicích automatů, samplerů, techniky remixování aj. Electro tak odstartovalo dobu blížící se taneční revoluce.¹⁴

Hudební žánr electro je nejvíce spojen s černošskou komunitou v New Yorku a trvalo poměrně dlouho, než si našel fanoušky i v jiných částech světa. První významnou zastávkou byla Velká Británie. Tam se electro drželo v undergroundových kruzích do doby, než se ho chopili DJové¹⁵ bílé barvy pleti a rozšířili tento styl do širšího okruhu posluchačů. Electro se tak dostalo do popředí elektronické taneční hudby.

Hudební kompozici tohoto žánru bychom mohli charakterizovat následujícím způsobem. Základ tvoří automatické bicí a hlavní melodickou linii syntezátorová funky¹⁶ basová linka, na kterou se napojují další elektronické zvuky, čímž utváří originální skladbu. Dále jsou používány různé zvukové efekty jako například echo (ozvěna) a reverb (pracuje s dozvukem echa, které se vytváří společně s každým novým tónem). Celek má tak

¹³ ŠLOUF, Martin. *Elektronická hudba v Čechách* [online]. Plzeň, 2015 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/xmlui/bitstream/handle/11025/19757/Bakalarska-prace-Elektronicka-hudba-v-Cechach.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Bakalářská práce. ZČU. Vedoucí práce doc. MgA. Jiří Bezděk, Ph.D.

¹⁴ Classic Electro Mastercuts. *Electrofunkroots* [online]. 1994 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: http://www.electrofunkroots.co.uk/misc/classic_electro.html

¹⁵ Disk Jockey – osoba, která použít a mixuje jednotlivé tracky („písničky“) elektronické hudby.

¹⁶ Funk – hudební žánr, který je charakteristický hlavně výrazným rytmem. Tvoří ho především ostrá rytmická kytara, silná basová linka, výrazné bicí a dechová sekce.

charakter hutného a studeného zvuku. V některých skladbách se využívá i tzv. vocoder – zkreslovač hlasu, není to však podmínkou.¹⁷

1.2.1 Hudební nástroje

Elektronická hudba by nešla vytvářet bez specifických nástrojů a přístrojů. Prvním nástrojem, který způsobil v elektronické hudbě opravdovou revoluci, byl theremin. V roce 1928 si ho nechal patentovat ruský vynálezce Léon Theremin. Zařízení pak prošlo ještě mnohaletým vývojem. Přístroj se skládá z krabičky se dvěma vyčnívajícemi anténami, jež snímají pohyby paže, dlaně i prstů. Proto je velmi obtížné na tento nástroj hrát. Jedna anténa řídí rozteč, druhá hlasitost. Signály jsou potom vysílány do zesilovače.¹⁸

Tento nástroj používala řada umělců jak z řad artificiální, tak nonartificiální hudby. Můžeme ho nalézt například v písničce „Whole Lotta Love“ skupiny Led Zeppelin. Inspirací se stal také pro americkou skupinu The Beach Boys, která si nechala pro skladbu „Good Vibrations“ sestavit o něco jednodušší a snáze ovladatelnější zařízení s podobným charakterem zvuku.

V 80. letech se hitem mezi elektronickými hudebními nástroji stal bicí automat. Díky spojení sekvencéru s elektronickou bicí sadou dokázal nahradit klasické perkuse. Za pomoci tohoto nástroje se rytmické schopnosti značně rozšířily a umožnily tak rozvoj stylů taneční hudby, jako je například house a techno.¹⁹

Dalším elektronickým hudebním nástrojem, který našel v electro hudbě velmi časté využití, je syntetizér/synteziátor (slangově synták). Na první pohled vypadá jako obyčejné elektronické klávesy. Ve skutečnosti však dokáže mnohem více. Ve skutečnosti však poskytuje mnohem větší škálu možností, neboť umí napodobit zvuky tradičních

¹⁷ Historie hudby jménem electro. *Poslouchej.net* [online]. Redakce, 2006 [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.poslouchej.net/2909-Historie-hudby-jmenem-Electro.html>

Classic Electro Mastercuts. *Electrofunkroots* [online]. 1994 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: http://www.electrofunkroots.co.uk/misc/classic_electro.html

¹⁸ ŠLOUF, Martin. *Elektronická hudba v Čechách* [online]. Plzeň, 2015 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/xmlui/bitstream/handle/11025/19757/Bakalarska-prace-Elektronicka-hudba-v-Cechach.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Bakalářská práce. ZČU. Vedoucí práce doc. MgA. Jiří Bezděk, Ph.D.

¹⁹ Historie elektronických nástrojů: LETMÝ VHLED. *Old-school electronic music* [online]. Telotone, 2012 [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://elektronicka-hudba.telotone.cz/clanky/historie-elektronickych-nastroju>

hudebních nástrojů (např. houslí, klavíru aj.), dokáže však také vytvářet zvuky zcela nové a nezvyklé – pomocí syntézy. Moderní syntezátory vše dělají digitálně. Většina syntetizérů může být připojena k počítači, což usnadňuje ukládání a záznam zvuků, které syntezátor vytváří nebo přehrává. Pro snadnější způsob propojení mezi syntetizérem a PC se používá standardní způsob propojení známý jako MIDI.²⁰

Jiným druhem tzv. digitálního syntetizéru je hudební nástroj zvaný sampler, zařízení pro digitalizaci zvuku a následné přehrávání. Pracuje se zvukovými vzorky – tzv. samplery. Zvuky umožňuje rovnou nahrát (ať už se jedná o zpěv ptáků nebo píseň z vinylové desky) a následně s nimi dále pracovat – urychlit/zpomalit, „omladit“/„zestaršit“, dát je do smyčky apod. Existuje více typů samplerů a záleží na tom, k jaké činnosti má být daný sampler využit. Například softwarový sampler se užívá spíše pro tvorbu ve studiích, hardwarový naopak při živých koncertech.

Moderní technika se vyvíjí závratnou rychlostí, což současným electro umělcům poskytuje daleko větší možnosti v tvorbě. Zkouší, co vše si mohou dovolit, a nebojí se ani experimentů v podobě remixování nejrůznějších stylů dohromady. Důraz je kladen zejména na zvuk syntezátoru.

1.3 Propojení „retra s moderním“ aneb vznik electroswingu

Kombinování „retra s moderním“ můžeme sledovat už od počátku 90. let 20. století, kdy na scéně taneční hudby získaly největší oblibu styly hip-hop a rap, jež se výrazně podílely na vzniku hudebních žánrů, jako je rave nebo house music. V této době se začaly projevat čím dál větší tendence hudebně experimentovat a propojovat různé žánry. Vznikaly tak např. styly, jako je Acid Jazz nebo Nu-jazz. Důkazem tohoto tvrzení může být např. tvorba dánského interpreta Lucase Secona, jehož píseň „Lucas With The Lid Off“ (CD 1), která vznikla roku 1994, se stala hitem ve Spojených státech amerických. I když se jedná spíše o fúzi jazzové hudby s rapem – tzv. „jazz-rap“, je tato píseň považovaná za

²⁰ Synthesizers. *Explainthatstuff* [online]. Chris Woodford, 2017 [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.explainthatstuff.com/synthesizers.html>

první příklad electroswingového žánru, a to i přesto, že se pokusy o podobnou tvorbu objevily už o pár let dříve. Dalším příkladem rané electroswingové tvorby je píseň „Swing Set“ od Jurassic 5, která vznikla v roce 2000 (CD 2), nebo o rok mladší skladba „Get a Move on“ (CD 3) z tvorby interpreta jménem Mr. Scruff. Označení electroswing se však v této době stále ještě nepoužívalo.

Určit, kdy byl poprvé použit pojem electroswing, je velmi složité. V jednom z rozhovorů Michael Rack, člen britské kapely Dutty Moonshine, uvedl, že tento termín vytvořila francouzská hudební značka Wagram music v roce 2009 jako označení pro jejich jednu z prvně vzniklých electroswingových kompilací. Naproti tomu Marcus Füreder, DJ známý jako Parov Stelar, prohlašuje, že tento termín použil ještě dříve (zhruba v roce 2005), kdy poskytl rozhovor jednomu francouzskému novináři, přičemž během tohoto interview svoji tvorbu charakterizoval jako electroswingovou. Jedním z možných důvodů tohoto sporu je skutečnost, že Marcusovo vyjádření nepřekročilo hranice Velké Británie, a tudíž o něm Michael Rack neslyšel.

Dalším výrazem, který je často používán pro electroswingový žánr, je Vintage²¹ music. Mnoho umělců z tohoto okruhu uvedlo, že tento termín preferují více. Pokrývá totiž širší škálu starších stylů, protože většina z nich se jen zřídka drží samplování ryze swingové hudby.²²

²¹ Vintage – termín, který se používá ve spojení s retro stylem.

²² INGLIS, Chris. *Sampling the Swing Era: The Role and Function Vintage Music Plays Within the Genre of Electro Swing*. The university of Sheffield.

2. ELECTROSWING V SOUČASNÉ DOBĚ

Přestože je electroswing v rámci elektronické hudby již poměrně zakotvený a od vydání jeho prvních nahrávek uběhlo několik let, stále se ve velké míře setkáváme s těmi, kteří odpovídají, že o něm nikdy neslyšeli a neví, o co jde, ačkoliv jim pojem elektronické hudby jako takové není neznámý. Situace se však změní, pokud mají oslovení možnost si poslechnout několik ukázek. Hudbu sice nejsou obvykle schopni zařadit, a tudíž pojmenovat jako electroswing, ale jasně ji identifikují jako známý druh, dokonce k ní dokáží přiřadit některé melodie či písně. Ukazuje se tak, že významná část populace s electroswingem do kontaktu přišla, aniž by o tom věděla. Čím dál tím častěji se totiž některé singly objevují v reklamách, jsou součástí televizních pořadů a hlavně filmů. Například ve snímku „The Great Gatsby“ (Velký Gatsby) režiséra Baze Luhrmana zaznělo hned několik zremixovaných electroswingových soundtracků (CD 4).

2.1 Hudební charakteristika

Charakteristika tohoto hudebního stylu byla už lehce nastíněna v předešlé kapitole. Nyní se jím nicméně budeme zabývat podrobněji. Základ electroswingu tvoří jazzová/swingová hudba nebo její charakteristické rysy, které jsou pomocí elektronických nástrojů propojeny s moderními žánry elektronické hudby – house, electro dance music, hip-hop aj. Electroswingová hudba může být provozována buď DJem, nebo kapelou. Tvorbu DJů lze rozdělit do dvou skupin. První skupina DJů používá útržky (sampler) originálních písní minulého století, které následně upravuje pomocí různých efektů a přidáním beatů. Nedá se tedy říci, že vytvářejí vlastní hudbu. Spíše se jedná o mixy nebo tzv. mash-upy.²³ Druhá a méně početná skupina DJů si veškerou hudbu skládá sama (od swingových riffů až po obohacení moderními beaty). Stejně dělení lze uplatnit na hudbu electroswingových kapel, u kterých nicméně převažuje vlastní tvorba (komponují rytmiku, melodickou linku i texty písní).

²³ Mash-up – píseň vytvořená smícháním dvou a více předem nahraných skladeb.

Hlavním cílem electroswingu je především zábava a uvolnění. Stejně jako v době vzniku swingu, kdy na populaci působily důsledky velké hospodářské krize a následně druhé světové války, i dnes lidé prožívají těžkosti doby. Touží a hledají způsoby, jak by unikli z vyhrocených poměrů do prostředí bez velkých nároků, které jim umožní snadné psychické i fyzické odreagování společně s příležitostí prožít tyto chvíle s přáteli. Electroswing oplývá velikým energickým nábojem a tanečností, což je bezpochyby důvod, proč si získal tak velkou oblibu. Umožňuje posluchačům bavit se, nechat se jím unášet a vést při tanečních aktivitách. Zároveň nejde o agresivní styl, který by posluchače násilím přiváděl do vybuzených stavů. Dosahuje toho naopak svou energičností a rytmem, které posluchače přímo vyzývají k fyzické (taneční) aktivitě, jež jim dovolí vybit stres přirozeným způsobem, uvolnit se a celkově se odreagovat. Najdou se samozřejmě i odpůrci tohoto žánru, kteří nejvíce kritizují právě onu „elektronickou modernizaci“. Electroswingu bývá často také vytýkáno, že má tendence posluchačům rychle zevšednět, takže jim pak všechny electroswingové skladby připadají stejné.

Tato hudba je nejčastěji provozována na menších klubových scénách, v tzv. tančírnách, které byly typické rovněž pro swing. Electroswingové akce v České republice pořádají zejména dvě skupiny – Electroswing River a Electroswing Bohemia.

2.2 Tanec a odívání

Jak už v této práci jednou zaznělo, swingovou kulturu netvořila pouze hudba, ale také různé taneční styly, například charleston, shag nebo lindy hop, který vznikl fúzí všech swingových tanců. Jedná se o párový tanec, který se vyznačoval tím, že nebyl omezen pouze na předem jasně stanovené figury. Dával tedy prostor fantazii a improvizaci. Na lindy hop později navázal taneční styl boogie – woogie a rock'n'roll. I v dnešní době jsou tyto tance velmi atraktivní.

Za jednoho z nejlepších tanečníků aktuální scény vintage tance je považován Juan Villafane z Argentiny, jehož záběr je velmi široký (od lindy hop až po step). Vystupuje po

celém světě na nejrůznějších swingových tanečních soutěžích. V Argentině založil taneční projekty CAPOS, Swingin'Party a BA Swing City.²⁴

Jak už bylo řečeno výše, electroswing vychází z jazzu a swingu. Stejně tak electroswingový taneční styl ovlivnily swingové tance, i když byly podstatným způsobem modernizovány. V první řadě electroswingový tanec ztratil charakter párového tance. Naopak z lindy hop si zachoval improvizaci složku, z charlestonu zase typický krok – vytáčení kotníků do strany. Navíc byl obohacen o prvky electroboogie a house dance.

Z předcházejících řádků je patrné, že tanec hraje v electroswingovém stylu důležitou roli. Proto bývají součástí electroswingových akcí také taneční lekce pod vedením nejlepších lektorů tance, kteří se primárně specializují na vintage taneční styly.

Electroswingová kultura ovšem nezahrnuje zdaleka jen hudbu a tanec. Jejím typickým rysem je rovněž specifický styl oblékání, který opět vychází z odívání první poloviny minulého století. Dámskou electroswingovou módu lze rozdělit do dvou skupin. První se inspiruje americkými módními trendy 20. let 20. století, které se vyznačovaly uvolněním morálky a řadou revolučních novinek. Cílem tehdejší módy bylo především pobuřování okolí. Typické jsou krátké šaty zakončené třásněmi, odhalená ramena a výrazné doplňky (např. perly, třpytivé čelenky s okrasnými pery nebo boa). Druhá skupina vychází z módy 40. a 50. let 20. století. Začátkem 40. let dámy nosily šaty ke krku s límečkem a sukní dlouhou ke kolenům. Šaty měly různé barvy – od výrazné červené a modré až po hnědou a černou. Po roce 1950 se móda opět změnila. Největších změn doznaly především střihy, vzory a barvy látek. Módním hitem se stal tzv. vosí pas, a proto se opět začaly šít šaty a-line typu, pro něž je typická široká sukně, která je tvořena několika vrstvami látek. Dnes se podobné šaty prodávají pod názvem „vintage“, přičemž jsou doplněné o tylovou několikavrstvou spodničku, která umocňuje velikost sukně. Nejčastějšími vzory byly puntíky, proužky a motivy květin. Alternativní variantu k šatům tvořila samostatná sukně a-line střihu (popřípadě kalhoty nebo šortky s vysokým pasem) zkombinovaná s úzkým topem různých barev a vzorů. Nedílnou součástí electroswingového vzhledu je i typické líčení a účes. Výrazný prvek make-upu představují červené rty a prodloužené černé linky.

²⁴ Juan Villafane – Interview. *Electro-swing.com* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://electro-swing.com/2016/blog/juan-villafane-interview/>

Charakteristickým druhem electroswingového účesu je tzv. pokládaná vlna, popřípadě vlasů sčesané do drdolu. Pánská electroswingová móda staví na tradičních látkových kalhotách a košilích různých barev a jednodušších vzorů, které jsou doplněny motýlkem nebo kravatou. Charakteristický prvek představují také barevné šle, popřípadě vestička.²⁵

2.3 Festivaly

Kromě klubové scény proniká electroswing i na nejrůznější velké festivaly. V České republice vystoupily některé electroswingové kapely například na Rock for People nebo Colours of Ostrava. V roce 2016 proběhl v Praze ryze electroswingový festival „Swing me Prague“, o kterém jsem se více dozvěděla od producenta a zároveň baskytaristy kapely Move Breakers Michala Rolčíka. *„V té době jsme si říkali, že electroswing frčí a že tady vlastně žádná větší akce nikdy neproběhla, tedy kromě koncertu Parovoz Stelar. Tak nás to napadlo. Záměrem bylo uspořádat takový festival, kde se setkají všechny kapely, které tento styl hrají. Kromě českých kapel a DJů jsme pozvali i francouzskou kapelu Caravan Palace.“*

Swing me Prague se uskutečnil v prostorách staré haly Pragovky. Přestože šlo o jednodenní festival, přišlo okolo 800 lidí. Jednalo se bohužel spíše o prodělečnou akci. *„Čekali jsme, že přijde více lidí, ale bohužel nepřišlo. Hlavně většina takových akcí je postavena na DJích. My jsme to postavili na kapelách, takže to bylo to, co bylo jinak. Samozřejmě jsme tím pádem měli vyšší náklady. Potřebovali jsme zhruba dvojnásobný počet lidí.“*

Festival probíhal jako klasický electroswingový večírek, takže nechyběly ani dobové kostýmy. Z pořádané akce si Michal Rolčík odnesl zajímavý poznatek o fanoušcích electroswingu. *„Moc toho za ten večer nevy pijí – spíš víno a pivo než tvrdý alkohol.“²⁶*

²⁵ Dámská electro swingová móda. *Swing kids* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.swingkids.cz/damska-electro-swingova-moda/>
Tanec. *Swing kids* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.swingkids.cz/tanec/>

²⁶ ROLČÍK Michal. Interview s hudebním producentem, 25. 5. 2017.

Ze zahraničních festivalů je potřeba zmínit festival Glastonbury, na který byla pozvána i česká electroswingová kapela MYDY RABYCAD (více v rozhovoru v poslední kapitole).

Každý rok na jaře probíhá ve městě Birmingham Swingamajig, jeden z nejzajímavějších festivalů na světě, který pořádá electroswingová kapela ELECTRIC SWING CIRCUS. Festival se vyznačuje velkou různorodostí hudebních stylů. Vystupují zde jak kapely, tak DJové hrající žánry od electrowingu a rock'n'rollu až po hip hop a jungle. Kromě hudebních vystoupení lze na festivalu shlédnout také představení nejlepších evropských cirkusů, burlesque show, magii, komediální a taneční čísla. To vše probíhá na sedmi různých pódii. V areálu se dále nacházejí vintage obchody či zábavné veletrhy. Zájemci se mohou zúčastnit také lekcí swingového tance.²⁷

2.4 Rádia

Na electroswing se specializují také některé rádiové stanice (např. francouzské Jazz radio - electroswing). Mezinárodně uznávaným se stalo německé electroswingové rádio Electro Swing Revolution Radio, které založili německý DJ, producent a manažer Justin Fidèle a DJ Louis Prima. Toto rádio, které denně poslouchá okolo 4 500 posluchačů, zvítězilo v kategorii „Nejlepší electroswingové rádio“ v soutěži „Electro Swing Awards 2012“.²⁸

²⁷ Swingamajig. *The Electric Swing Circus* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://electricswingcircus.com/swingamajig/>

²⁸ *The Electro Swing Revolution: Electro Swing Radio* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.electroswing-radio.com/#657>

3. ZAHRANIČNÍ DJ's A KAPELY NA SOUČASNÉ SVĚTOVÉ ELECTROSWINGOVÉ SCÉNĚ

3.1 Parov Stelar (*1974)

Parov Stelar je umělecké jméno rakouského DJe a hudebního producenta Marcuse Füredera, jenž je považován za nejúspěšnějšího hudebníka v Rakousku. V polovině 90. let začínal hrát jako nevýznamný DJ na diskotékách, přičemž vystupoval pod jménem DJ Plasma. Zlomový okamžik v jeho životě nastal v roce 2004, kdy svůj pseudonym změnil na Parov Stelar a vydal své první LP s názvem „KissKiss“ a následně album „Rough Cuts“. Díky jedinečnému zvuku, specifickému přístupu k hudební produkci a remixování různých hudebních žánrů na sebe upoutal pozornost a od té doby patří mezi hvězdy mezinárodní elektronické hudební scény. Jeho nejúspěšnější písní se stal track s názvem „Booty Swing“ (CD 5). Založil také vlastní nahrávací společnost Etage Noir Recordings. Jako jeden z prvních použil pojem electroswing, jímž specifikoval svou tvorbu. Je proto považován za ikonu a „otce“ tohoto žánru. Nápad propojit styl electro s jazzem dostal při poslechu desky Billie Holiday, která při přehrávání začala přeskakovat. Jeho hudba pronikla do mnoha televizních pořadů, filmů a reklam. Na kontě má také řadu ocenění. Stal se vítězem AMADEUS AUSTRIAN MUSIC AWARDS v kategorii „Best Live Act“, „Best Electronic Act“ a „Best Electronic/Dance“. Nyní vystupuje s uskupením Parov Stelar Band po celém světě a často se účastní velkých festivalů, jako je např. Coachella v USA nebo Glastonbury ve Velké Británii. Kromě Marcuse tvoří kapelu saxofonista Sebastian Grimus, vokalistka Cleon Panther, trumpetista Marc Osterer, trombonista Jakob Mayr, baskytarista/kytarista Michael Wittner a bubeník Willie Larsson Jr. Pravidelně koncertují i v České Republice – například v roce 2015 vystoupili na úspěšném festivalu Rock for People, který se konal v Plzni. Na podzim letošního roku budou hrát v Brně.²⁹

²⁹ Parov Stelar. *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/parovstelar>

Parov Stelar a ti další: TOP 5 electroswingových kapel. IREPORT.cz: MUSIC & STYLE MAGAZINE [online]. 2015 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.ireport.cz/20899-parov-stelar-a-ti-dalsi-top-5-electroswingovych-kapel>

3.2 Justin Fidèle

Další výraznou osobností electroswingové hudby je německý DJ, producent a manažer působící hlavně v Berlíně Justin Fidèle. DJingu se věnuje již od roku 1995. Kromě electra se zaměřuje také na house, swing house, swing hop, dancefloor, swing a jazz. Vystupoval už i v Moulin Rouge v Paříži nebo v Electroswing Clubu v Londýně. Působí rovněž jako manažer vydavatelství Exabeat Records a producent berlínské tančírny Electro Swing Revolution (ESR), na jejímž založení se podílel. V roce 2012 začali Justin Fidèle a jeho společník Louis Prima pořádat pravidelné večírky ve známém klubu Astra Berlin, kterých se každý měsíc účastní až 2 000 lidí. Jedná se tak o největší electroswingové večírky v Evropě. Justin Fidèle se stal jedním z prvních hudebníků, kteří se v Německu začali zabývat electroswingem. Aby žánr zpomalizoval a představil širší veřejnosti, založil opět ve spolupráci s Louistem mezinárodně proslulé rádio Electro Swing Revolution Radio. Jako DJ několikrát vystupoval i v České republice (např. v únoru 2016 si zahrál v plzeňském kulturním domě Peklo).³⁰

3.3 Jamie Berry (*1987)³¹

Ačkoli tento mladý DJ a producent z Velké Británie začal svoji kariéru teprve před čtyřmi roky, jeho jméno je již známé po celém světě. Spojuje hudbu 30. a 40. let 20. století s house music a jinými elektronickými žánry. Jamie Berry je v civilním povolání učitel a této práci se věnuje i přes svoji úspěšnou DJ kariéru.

³⁰ Introduction: About Justin Fidèle. *Justin Fidèle: Electro Swing DJ (Berlin)* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://justinfidele.com/about-justin-fidele>
Justin Fidèle: Justin Fidèle biography. *RA: Justin Fidèle* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.residentadvisor.net/dj/justinfidele>

³¹ Jamie Berry. Facebook: informace [online]. [cit. 2017-06-27]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/jamieberrymusic/about/?ref=page_internal

3.4 The Correspondents

V roce 2007 vzniklo britské hudební duo The Correspondents, které tvoří zpěvák a zároveň frontman Mr. Bruce a DJ Chucks. The Correspondents nejdříve začínali hrát na menších klubových scénách, ale během dvou let se vypracovali mezi nejlepší electroswingové kapely, takže nyní obsazují hlavní festivalové stage. Kromě electroswingu se věnují i jiným žánrům, jako jsou například drum and bass nebo hip-hop. Jako příklad lze uvést jejich tři roky staré album „Puppet Loosely Strung“, které je plné nejrůznějších stylů. The Correspondents se proslavili rovněž svými videoklipy, v nichž používají průkopnické metody. Některé si dokonce vlastnoručně malují a následně animují (například videoklip k písni „Alarm Call“). Jejich práce byla již několikrát oceněna, ve Velké Británii vyhráli „Music Video Awards“ a na „The Berlin video Music Awards“ získali cenu za nejlepší produkci. Britský deník „The Telegraph“ duo dva roky po sobě zařadil mezi „10 zlatých hřebů“ na festivalu Glastonbury³² (CD 6).

3.5 Swing Republic

V roce 2008 obohatilo electroswingovou scénu dánské duo Swing Republic. Prvním členem a hlavním zakladatelem je dánský producent Petr Ebdrup, který se hudebně spojil se zpěvačkou Katarinou Kappel. Tato dvojice nejraději přepracovává cizí tvorbu (ať už se jedná o staré jazzové nahrávky, nebo popové písně tohoto století) a vytváří tak electroswingové covery. Jako příklad lze uvést třeba píseň „Crazy in Love“ (CD 7). Své debutové album „Electro Swing Republic“ vydali v roce 2011 pod společností Freshly Squeezed.³³ Toto album získalo ocenění v anketě „Electro Swing People Favorit 2011“ v kategorii „Nejlepší album“ a vyneslo dánskému duu titul „Nejlepší umělec“. O rok později vyšlo druhé album „Midnight Calling“, na jehož koprodukcii se podílel Jacob Sejer-Nielsen. Obsahuje vlastní autorskou tvorbu dua Swing Republic. Jejich třetí album „Let’s

³² The Correspondents (Live). *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/TheCorrespondents/?fref=ts>

³³ Freshly Squeezed – nezávislé britské hudební vydavatelství, které se stalo světovým leaderem ve zprostředkování moderní taneční hudby a vintage remixů.

Misbehave“ se svou atmosférou navrácí zpátky k prvnímu albu prvnímu. Skladby jsou tvořeny ze starých samplů kombinovaných s elektronickými prvky.³⁴

3.6 Caravan Palace

Historie této kapely se začala psát na počátku nového tisíciletí, kdy houslistu Huguese Payena kontaktoval s nabídkou založit kapelu jeho přítel Arnaud Vial (kytarista). Brzy poté se přidal baskytarista Charles Delaport, takže vzniklo trio, které se specializovalo na styl gypsy jazz. Postupně se skupina nicméně začala stále více ubírat swingovým směrem a remixovala swing s elektronickou hudbou. Po čase se uskupení rozrostlo o další členy, a to o Zoe Colotis (zpěv), Camille Chapeliere (klarinet, saxofon), Antoine Toustou (trombon, elektronika) a Paul-Marie Barbier (vibrafone). Tímto způsobem v roce 2008 vznikla francouzská electroswingová kapela s názvem Caravan Palace. Skupina se inspirovala interprety, jako jsou Django Reinhard, Lionel Hampton, Daft Punk, Cab Calloway a Justice. V roce 2008 nahrála své debutové studiové album nazvané Caravan Palace, které vydalo hudební vydavatelství Wagram music. Jejich prvotní tvorba byla vzhledem k původnímu hudebnímu zaměření silně ovlivněna gypsy jazzem, jehož vliv lze sledovat obzvláště na prvním albu – např. v písni „Jolie Coquine“ (CD 8). Právě tato skladba se pro kariéru kapely ukázala jako zásadní. Stala se hitem francouzských hitparád a sklídila uznání za tradiční jazzové sklony. Brzy poté se kapela vydala na tour po Francii a Evropě. Jejich popularita neustále roste, takže v dnešní době jsou považováni za druhou velkou „osobnost“ na electroswingové scéně (hned po Parovu Stelarovi). Mají za sebou několik úspěšných alb (Caravan Palace, Panic, Robot face) a jsou žádáni na festivalech po celém světě. Jak již bylo zmíněno výše, vystoupili i v České Republice na festivalu Swing me Prague.

³⁴ Swing Republic: biography. *Last.fm* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.last.fm/music/Swing+Republic/+wiki>
Swing Republic. *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Swing-Republic-129259250429178/?fref=ts>

Jejich tvorba se stále vyvíjí a posouvá dál, proto se na první pohled může zdát, že prvky swingu postupně mizí. To však v jednom z rozhovorů Hugues popírá. Tvrdí, že swing v písniích stále je, jen se s ním snaží pracovat jinak.³⁵

3.7 Electric Swing Circus

Pod názvem Electric Swing Circus vystupuje šestičlenná kapela pocházející z britského Birminghamu. Byla založena v roce 2011 a v současné době je pokládána za nejpopulárnější živě vystupující electroswingovou kapelou ve Velké Británii. V jejím čele stojí dvě zpěvačky – sesterské duo Laura Louise a Bridget Walsh. Jejich pěvecký projev velmi často vykazuje prvky divadelního rázu. Zvuk Electric Swing Circus je založen na výběrových vintage samplech, electro beatech, gypsy kytáře, elektrickém kontrabasu, živých bubnech a zvuku syntezátoru. Jejich tvorbu ovlivnili velcí umělci 30. a 40. let 20. století – například Benny Goodman, Fletcher Henderson, Glenn Miller, Count Basie, Andrew Sisters aj. Kapela se ovšem nechává inspirovat i současnými „kolegy“, jako jsou Parovoz nebo Caravan Palace. Jejich hudba je velmi rozmanitá, protože nečerpají jenom ze swingu, ale také z dubstepu, funky, breakbeatu nebo „skáčka“, což potvrzuje i první album vydané v roce 2013 a nazvané „Electric Swing Circus“ (CD 9). Druhé album „It Flew By“ vyšlo teprve před rokem.

Kapela se účastní festivalů po celém světě a každý rok dokonce jeden vlastní electroswingový festival s názvem Swingamajig pořádá.³⁶

³⁵ Caravan Palace: Tanec je brána do našeho světa. *Novinky.cz* [online]. Právo, 2016 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/411763-caravan-palace-tanec-je-brana-do-naseho-sveta.html>
Caravan palace: Biography by Jason Birchmeier. *All music* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.allmusic.com/artist/caravan-palace-mn0002101786/biography>

³⁶ The Electric Swing Circus. *TLC* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://townlandscarnival.com/the-electric-swing-circus/>
The Electric Swing Circus: Bella Belle. *In your speakers* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://inyourspeakers.com/content/review/220-electric-swing-circus-electric-swing-circus-06062013>
The Electric Swing Circus. *Colors of Ostrava* [online]. 2016 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.colours.cz/o-festivalu/colourspedia/2016/the-electric-swing-circus>

3.8 Swingrowers

Mezi další významné představitele electroswingu patří Swingrowers, mladé dynamické italské kvarteto z Palerma. Založil ho Robert Cost, jeden z nejméně aktivních producentů elektronické hudby v Palermu, společně s vokalistkou Loredanou Grimaudo. Kvarteto doplňuje kytarista Alessio Costagliola a houslista David Rizzuto. V již zmíněné anketě „Electro Swing People Favorit 2011“ získali cenu pro nejnadanější kapelu roku 2012. Toto ocenění jim umožnilo vystoupit po boku výše zmiňovaných uznávaných umělců Parova Stelara a Caravan Palace. Od té doby organizují turné po celé Evropě a hrají ve světově proslulých klubech, jako jsou například Electroswing Club v Londýně, Alcatraz v Miláně, Electro Swing Cabaret Toulouse a Lyon aj. Nechybí ani na nejrůznějších letních festivalech. Jejich první album „Pronounced Swing Growers“ bylo vydáno hudebním vydavatelstvím Freshly Squeezed v roce 2012. O dva roky později vydali desku „Remote“, na které propojili electroswing i s hip-hopem a balkánskou dechovkou³⁷ (CD 10).

3.9 Yolanda Be Cool

Pole tvůrců electroswingové hudby je velmi rozsáhlé. Vedle umělců, jejichž tvorbu tvoří takřka výlučně electroswingové skladby, existuje mnoho dalších, které nelze přiřadit mezi typické představitele tohoto stylu, ale nacházíme u nich jednotlivé skladby, jež splňují znaky electroswingové hudby. K této situaci obvykle dochází u autorů zaměřených na jiné oblasti elektrické hudby, což jen podtrhuje společné základy jednotlivých druhů tohoto hudebního žánru. Přejít mezi druhy je obvykle snadný a vznik skladeb patřících k jinému stylu, než je autorův dominantní, lze pokládat za doklad volnosti v tvorbě, který logicky vede k výsledkům překračujícím původní druhový záběr, ale zároveň zůstávající v rámci žánru elektronické hudby.

³⁷ Swingrowers. *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/swingrowers/?fref=ts>
Swingrowers. *Continental drifts: artists, music, production* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://continentaldrifts.co.uk/artist/swingrowers/>
Swingrowers. *Diplomats of sound* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://diplomatsofsound.org/artist/swingrowers/>

To je i případ australského dua Sylvestera Martineze a Johnsona Petersona patřících k uskupení Yolanda Be Cool. Převážně se věnují elektronické taneční hudbě, avšak nejvíce je proslavil electroswingový hit „We No Speak Americano“ z roku 2010, který si získal oblibu po celém světě (CD 11). Píseň vznikla z původní jazzové skladby „Tu Vuo' Fa' L'Americano“, již v roce 1965 složil legendární italský zpěvák a skladatel Renato Carosone. Skladba zaznamenala fenomenální úspěch, prodalo se více než 5 milionů jejích kopií, na Youtube kanálu shromáždila přes 200 milionů zobrazení a po dlouhou dobu se držela v čele hitparád mnoha rádií po celém světě. Její úspěch tím však neskončil. „We No Speak Americano“ se stala i soundtrackem několika filmů – „Just Dance 4“, Madagaskar 3, „The Great Beauty“ aj. Později se jí také nechal inspirovat kubánsko-americký rapper Pitbull a použil tento sampl jako základní stavební kámen pro svou španělskou píseň „Bon Bon“.³⁸

³⁸ Yolanda be cool. *Facebook: informace* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pg/yolandabecool/about/>
Yolanda be cool: Biography. *Billboard* [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.billboard.com/artist/431641/yolanda-be-cool/biography>

4. ČESKÉ ELECTROSWINGOVÉ PROSTŘEDÍ

Na české electroswingové scéně vedle sebe působí jak jednotliví interpreti, tak skupiny. Větší zastoupení mají právě jedinci a lze konstatovat, že typickými představiteli electroswingu jsou u nás z větší míry DJové. Pro ilustraci představím jednoho z neznámějších a nejuznávanějších českých DJů, který si říká DJ Mackie Messer, vlastním jménem se však jmenuje Martin Juráček. Je považován za tzv. pionýra českého electroswingu. Poprvé vystoupil v roce 2009, od té doby pravidelně koncertuje v Berlíně, Londýně, Paříži, Hamburku a dalších významných evropských městech. Mnohokrát vystoupil s hvězdami jako Caravan Palace nebo Parovoz Stelar. Kromě DJingu se pravidelně podílí na organizaci taneční electroswingové noci, kterou pořádá promotérská agentura Electro Swing River a která probíhá v Praze na Nové Scéně Národního divadla a v Plzni v kulturním domě Peklo.³⁹

Čeští DJové se také často zapojují do různých skupin, které spojují DJe a muzikanty. Jednou z neznámějších je čtyřčlenná sestava Electro Swing Allstars,⁴⁰ jejíž tvorba prolíná DJ-sety a živý zvuk saxofonu, klarinetu a perkuse. Další podobnou spolupráci představuje USB – Universal Swing Brothers,⁴¹ skupina, která kombinuje kromě DJ-setů s živými nástroji a vokály také electroswing s house music, balkánskou hudbou nebo drum and bass.

4.1 Mydy Rabycad

Mezi neznámější české electroswingové formace patří kapela Mydy Rabycad. Ačkoliv se v poslední době věnují jiným žánrům elektronické hudby, začínali jako electroswingová kapela, proto jsem je zařadila do tohoto přehledu. Čtyřčlenná skupina, která působí ve složení Žofie Dařbujánová (zpěv), Jan Drábek (basová kytara, syntetizéry, zpěv), Mikuláš

³⁹ DJ MACKIE MESSER. Facebook: informace [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/DjMackieMesser/about/?ref=page_internal

⁴⁰ Electro Swing Allstars. Facebook: informace [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/electroswingallstars/about/?ref=page_internal

⁴¹ USB- Universal Swing Brothers. Facebook: informace [online]. [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/UNBROS/about/?ref=page_internal

Pejcha (saxofon, EWI dechový syntetizér, zpěv) a Jakub Svoboda alias Nèro Scartch (syntetizéry, zpěv), vznikla v roce 2012, tedy v době, kdy Českou republiku zasáhla první electroswingová vlna. Na velkých koncertech vystupují se stálými hosty Ondřejem Slánským (kytara) a Tomášem Konůpkou (bicí) (CD12).

4.1.2 Rozhovor

Následující část mé bakalářské práce vznikla na základě rozhovoru s Žofíí Dařbujánovou a Janem Drábkem, kteří mi během interview kromě vlastní kapely a osobních zkušeností přiblížili také electroswingové poměry v České republice.

S electroswingem všechny členy nynější kapely seznámil Mikuláš Pejcha, který přišel s nápadem, že by se chtěl tomuto stylu věnovat. Jan Drábek uvedl, že v době, kdy poprvé slyšel o electroswingovém žánru, nejvíce poslouchal metal, takže když se stal členem skupiny Mydy Rabycad, znamenalo to pro něj velký posun do úplně jiné oblasti. Electroswing na něj však hluboce zapůsobil a po hudební stránce ho velmi bavil. Zároveň ale dodává, že když člověk poslouchá electroswing často, má tendenci mu zevšednět, což považuje za jeho největší nevýhodu. Žofie Dařbujánová doplnila, že problémem českého prostředí je upřednostňování známých a zavedených interpretů před experimentováním s méně známými autory. Posluchači si často neuvědomují, že existuje mnohem více interpretů a DJů, kteří se electrowingu věnují a vnášejí do něj nové prvky.

Kapela Mydy Rabycad patří mezi uznávané a žádané hudební skupiny nejen v českém prostředí, ale i ve světě. Proto mě zajímalo, zda se po založení museli potýkat s nějakými těžkostmi. Z vlastní zkušenosti totiž vím, že nové kapely se často složitě prosazují. Mydy Rabycad v tomto ohledu ovšem představují výjimku. Tvrdé začátky je minuly, protože vznikli v době, kdy electroswing sice začal teprve pronikat do České republiky, ale velmi rychle získával popularitu ve větších městech. Stali se tedy první electroswingovou kapelou v našem prostředí a nabídky na koncerty se jim jen hrnuly. Zpočátku neměli manažera, a proto vše potřebné zařizoval Mikuláš Pejcha s Janem Drábkem. Tato praxe se velmi brzy ukázala jako dlouhodobě neúnosná, protože se objevily nabídky na větší koncerty, které znamenaly větší vytížení všech členů skupiny. To byl také důvod, proč

přizvali Ondřeje Slánského a Tomáše Konůpku, kteří dnes působí jako stálí hosté. Právě Tomáš Konůpka navrhl, že by kapela měla mít vlastního zvukaře, a doporučil jim Petra Blažka, jenž jim nabídl, že se ujme i role manažera. Členové skupiny hodnotí svého manažera kladně a nejvíce oceňují jeho smysl pro komunikativnost a skutečnost, že vše dokáže dobře podchytit, což je důležité obzvláště při velkých koncertech v zahraničí. Kapela se tak může soustředit primárně na hudbu.

Nejtypičtějším rozdílem mezi zahraničními a českými fanoušky je podle obou dotázaných neochota Čechů jít na koncert pro ně neznámé kapely a objevovat nové hudební styly. V tomto směru považují zahraničí za výrazně lepší, rozdíl je nejvíce patrný například ve srovnání s účinkováním v malých vesnických klubech v Anglii. Lidé přijdou, protože je zajímá nová nabídka a nebojí se experimentovat. Stát se v České Republice známým je proto podle nich velmi těžké.

Dále mě zajímalo, s jakými reakcemi veřejnosti se skupina ve svých začátcích setkávala. Oba oslovení se shodují, že byly převážně pozitivní. Koncertovali na většině českých electroswingových akcích, a i když vystoupili při jiné příležitosti, fanoušci věděli, o jaký žánr se jedná. Podle Žofie se samozřejmě objevilo i pár negativních ohlasů, ale s tím je potřeba počítat, protože neexistuje žánr, který by oslovil úplně všechny. Negativních ohlasů přibývalo až s vydáním druhé desky s názvem „Glamtronic“, která nebyla jen čistě electroswingová, a proto kapela kritiku tak trochu očekávala. Logicky následovala otázka, proč se skupina začala od electroswingu odklánět, když právě tento styl jí získal popularitu. Žofie s Janem poukázali na skutečnost, že společně začali vystupovat, když jim bylo 17 let, tedy v době, kdy se jejich osobnosti ještě utvářely. Podobným vývojem prošla proto také jejich hudební tvorba. Navíc každý člen kapely se zajímá o více hudebních stylů od jazzu, swingu a folku až po Ska a metal-core, takže každý obohatil jejich skladby o něco nového.

Na otázku, jaký styl tedy hrají a zda se hlásí k nějakému žánru, odpověděli, že nechtějí, aby je lidé zařazovali do konkrétní škatulky, protože mají rádi různorodost, rádi experimentují a zkouší nové věci, a tudíž nechtějí zůstat jen u jednoho stylu. V době vydání druhé desky se tedy rozhodli, že svou tvorbu budou označovat jako Glamtronic.

Tento název prý obsahuje jak elektronickou hudbu (tronic), tak řadu dalších žánrů, které lze ukryt pod označení „glam“.

Na otázku, jaký další vývoj popularity electroswingu u nás předpokládají, se oba vyjádřili, že hodnotí blízkou budoucnost electroswingu v Čechách spíše skepticky. Myslí si, že styl jako takový je poměrně známý a že povědomí o něm už není příliš kam šířit. Electroswingové tančírny jsou podle nich na vrcholu zájmu, který bude zřejmě klesat. Nicméně si touto prognózou příliš jistí nejsou, argumentovali, že podobné předpovědi byly aktuální i v době jejich začátku a zatím se stále nevyplnily.

Ačkoliv se hudebně již několikrát posunuli, stále neztratili přízeň fanoušků, čehož si nejvíce cení. Jejich inovace jsou stále populární. Jako cíl si stanovili další rozvoj, což formulovali slovy, že nechtějí „usnout na vavřínech“. Za velký úspěch považují každou vydanou desku, uskutečněné zajímavé spolupráce, odehraný větší koncert v zahraničí, například v roce 2016 se jim podařilo zúčastnit se největšího světového festivalu Glastonbury. Atmosféra festivalu je ohromila a zanechala v nich nerasmazatelný dojem, ať už byli v roli posluchačů, nebo aktivních umělců. Díky špatným zkušenostem s organizací na větších českých festivalech měli ze začátku obavy a nedokázali si představit profesionalitu fungování festivalu takového formátu. Organizace však byla dokonalá jak ve věcech zajištění zázemí vystupujících kapel, tak v řízení celé akce. Nesrovnatelná s českými poměry byla i účast a zájem návštěvníků, což však u festivalu takového formátu není vůbec překvapivé. Jan přiblížil i celkové rozvržení prostoru, na kterém festival probíhá. Areál se dělí na oblasti, které mají svá vlastní pódia. Nachází se tam 12 hlavních pódíí, na nichž vystupují hlavní hvězdy programu. Na jednom z nich koncertovali i Mydy Rabycad. Kromě pódíí se v areálu vyskytují i šapita a stany, v nichž probíhá další program. Žofie uvedla rovněž jednu zajímavost. Areál je tak rozsáhlý, že cesta od jedné stage k druhé může trvat až jednu hodinu.

Mydy Rabycad v dohledné době čeká koncertování hlavně ve světě. Chystají se do Kanady, USA, Švýcarska, Rakouska, ale odehrají i několik koncertů v České Republice. Všichni se rádi vracejí například na Rock for Churchill.

Z rozhovoru tedy vyplývá, že electroswing je v českém prostředí už poměrně známý. Nejvíce fanoušků má ve větších městech a zejména mezi mladými lidmi, což je dáno lepší dostupností moderní hudební scény ve velkých aglomeracích.⁴²

⁴² DAŘBUJÁNOVÁ Žofie, DRÁBEK Jan. Interview se členy kapely Mydy Rabycad, 21. 6. 2017.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo podat základní přehled o hudebním stylu electroswing, jeho vzniku a šíření a dále přiblížit tento žánr jak ve smyslu hudebním, tak jako fenoménu české i světové kultury.

Electroswing vychází z jazzu a swingu, a proto se práce věnuje rovněž vývoji těchto dvou stylů. Všímá si jich jako zdrojů inspirace, bez jejichž znalosti by nebylo možné electroswing správně zařadit a interpretovat. Electroswing čerpá z hudební charakteristiky těchto žánrů, stejně jako navazuje na taneční a zábavný charakter, kterým oplývala zejména swingová hudba. Další části předložené práce pojednávají o vývoji samotného electroswingu a podrobněji se věnují charakteristice žánru. Za nejvýznačnější rys této hudby lze považovat znaky swingové a jazzové hudby (dechové nástroje v podobě saxofonu s klarinetem, vedení hlasu v paralelních oktávách a sledů kvintakordů, riffy, odpichový charakter) obohacené o elektronické beaty a elektronické nástroje například syntetizátor.

Lze konstatovat, že v zahraničí je známost electroswingu rozšířenější než v ČR. Hlavním důvodem je, že tamní fanoušci rádi vyhledávají a experimentují s novými styly hudby, kapelami apod., zatímco čeští fanoušci jsou spíše konzervativní. Slabou stránkou electroswingu se ukázalo, že ačkoli jde o živou a dynamickou hudbu, po čase má tendenci zevšednět, což se mi potvrdilo i z vlastní zkušenosti.

Nedílnou součástí práce je přehled světově nejuznávanějších aktivních umělců, kteří tvoří v electroswingovém stylu a určují jeho další vývoj. Představuje jejich uměleckou tvorbu, záměry a dosažené úspěchy. Část práce věnovaná českému prostředí se musela vypořádat s absencí literatury zabývající se českou electroswingovou hudební scénou. Ostatně s tímto stavem se počítalo již při výběru tématu. To byl důvod, proč jsem se rozhodla poslední část práce opřít o interview s uznávanou českou electroswingovou kapelou. Získané informace posloužily k získání přehledu o zdejší situaci, zejména o obtížích spojených s očekáváním publika, které většinou neakceptuje potřebu střídání různých interpretů, což k electroswingu ve světě běžně patří. Rozhovor mi též potvrdil některé z mých domněnek, především o inspiračním zázemí českých hudebníků a fungování

skupiny jako takové. Případné pokračování a prohloubení práce v dalším studiu by se mělo na základě získaných zkušeností zaměřit na rozšíření o dotazníkové šetření, které by se zabývalo popularitou, známostí a vnímáním electroswingu z pohledu fanoušků moderní hudby v České republice. Mělo by obsahovat výzkum popsanych témat v různých věkových kategoriích, sledovat názory těch, kteří electroswing znají, ale i těch, kdo o něm neví a kterým by byly v průběhu šetření pouštěny ukázky. Jedním ze závěrů této práce totiž je i konstatování, že název stylu příliš známý není, ale hudbu (melodie, jednotlivé skladby) mnozí znají, aniž by si byli vědomi toho, že jde o samostatný styl.

Hlavní přínos této práce shledávám v sepsání informací o electroswingové hudbě v českém jazyce, které na dané téma nebyly dosud publikované. Může tak být přínosná studentům i učitelům hudby, kteří by se o tomto hudebním žánru chtěli dozvědět více a prohloubit své vědomosti nejen o charakteristiku stylu, znalost aktivních umělců na světové a české scéně, ale také o kulturní náležitosti s electrowingem spjaté. Práce má také umožnit další zpracování tohoto tématu, které by se již mohlo zaměřit na větší detaily nebo se věnovat odlišnostem, které není možné v obecně pojatém přehledu plně postihnout, byť jsem se o jejich příklady též snažila.

Resumé

Tato bakalářská práce zpracovává téma mladého hudebního stylu zvaného electroswing, který vzešel z jazzové, swingové a elektronické hudby. Zabývá se jeho vznikem, vývojem i současnou podobou. Věnuje rovněž pozornost celé electroswingové kultuře, např. módě, tanečním stylům nebo festivalům. Nabízí také přehled nejvýznamnějších kapel a aktivních umělců, kteří se tímto hudebním žánrem zabývají. Dále srovnává české electroswingové prostředí se zahraniční hudební scénou.

Summary

This bachelor thesis deals with the theme of young music style called electroswing which originated from jazz, swing and electronic music. It focuses on its origin, evolution and contemporary form. It also pays attention to whole electroswing culture, e. g. fashion, dance style, or festivals. The bachelor thesis also offers the overview of the most significant bands and active artists who are involved in this music genre. Further it compares the Czech electroswing environment with the foreign music community.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

INGLIS, Chris. *THE RISE OF ELECTRO SWING: WHY THE SOUNDS OF THE '30S AND '40S ARE RE-EMERGING IN POPULAR MUSIC*. 2014. De Montfort University.

INGLIS, Chris. *Sampling the Swing Era: The Role and Function Vintage Music Plays Within the Genre of Electro Swing*. The university of Sheffield.

KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

POLEDŇÁK, Ivan. *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), 2006. ISBN 978-80-2441-256-6.

SCARUFFI, Piero. *A History of Jazz Music 1900–2000*. P. Scaruffi, 2007. ISBN 978-0-9765531-3-7.

ŠLOUF, Martin. *Elektronická hudba v Čechách* [online]. Plzeň, 2015 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/xmlui/bitstream/handle/11025/19757/Bakalarska-prace-Elektronicka-hudba-v-Cechach.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Bakalářská práce. ZČU. Vedoucí práce doc. MgA. Jiří Bezděk, Ph.D.

Osobní rozhovory

Interview s Michalem Rolčíkem, 25. 5. 2017.

Interview s Žofíí Dařbujánovou a Janem Drábkem, 21. 6. 2017.

Elektronické zdroje

<https://vltava.rozhlas.cz/prvni-audiodejiny-klasickeho-jazzu-5010120>

<http://www.poslouchej.net/2909-Historie-hudby-jmenem-Electro.html>

http://www.electrofunkroots.co.uk/misc/classic_electro.html

<http://elektronicka-hudba.telotone.cz/clanky/historie-elektronickych-nastroju>

<http://www.explainthatstuff.com/synthesizers.html>

<http://www.swingkids.cz/damska-electro-swingova-moda/>

<http://www.swingkids.cz/tanec/>

<http://electro-swing.com/2016/blog/juan-villafane-interview/>

<http://electricswingcircus.com/swingamajig/>

<http://www.electroswing-radio.com/#657>

<https://www.residentadvisor.net/event.aspx?850219>

<https://www.facebook.com/TheCorrespondents/?fref=ts>

<http://www.allmusic.com/artist/caravan-palace-mn0002101786/biography>

<https://www.facebook.com/CaravanPalace>

<https://www.novinky.cz/kultura/411763-caravan-palace-tanec-je-brana-do-naseho-sveta.html>

<https://www.facebook.com/parovstelar>

<http://www.ireport.cz/20899-parov-stelar-a-ti-dalsi-top-5-electroswingovych-kapel>

<https://www.facebook.com/Swing-Republic-129259250429178/?fref=ts>

<https://swingrepublic.net/>

<https://www.last.fm/music/Swing+Republic/+wiki>

<https://www.facebook.com/swingrowers/?fref=ts>

<http://continentaldrifts.co.uk/artist/swingrowers/>

<https://www.last.fm/music/Swingrowers/+wiki>

<http://diplomatsound.org/artist/swingrowers/>

<https://www.ents24.com/uk/tour-dates/the-electric-swing-circus>

<http://electricswingcircus.com/>

<https://townlandscarnival.com/the-electric-swing-circus/>

<http://inyourspeakers.com/content/review/220-electric-swing-circus-electric-swing-circus-06062013>

<https://www.colours.cz/o-festivalu/colourspedia/2016/the-electric-swing-circus>

<http://www.billboard.com/artist/431641/yolanda-be-cool/biography>

<https://www.facebook.com/pg/yolandabecool/about/>

<https://www.residentadvisor.net/dj/justinfidele>

<http://justinfidele.com/about-justin-fidele>

<http://www.electroswing-revolution.de/#1412>

https://www.facebook.com/pg/DjMackieMesser/about/?ref=page_internal

Seznam příloh

Příloha č. 1 – LUCAS WITH THE LID OFF (CD 1)

Příloha č. 2 – SWING SET (CD 2)

Příloha č. 3 – GET A MOVE (CD 3)

Příloha č. 4 – GREAT GATSBY – BANG BANG (CD 4)

Příloha č. 5 – BOOTY SWING (CD 5)

Příloha č. 6 – WASHINGTON SQUARE (CD 6)

Příloha č. 7 – CRAZY IN LOVE (CD 7)

Příloha č. 8 – JOLIE COQUINE (CD 8)

Příloha č. 9 – VALENTINE (CD 9)

Příloha č. 10 – ENJOY THE MOMENT (CD 10)

Příloha č. 11 – WE NO SPEAK AMERICANO (CD 11)

Příloha č. 12 – DROWNING (CD 12)